OLOFSSON[-HESHMAT PASSAND], HELENA (f. 1957):
***Gorilla Hobelia och Långa Skuggan*. Ill.: Helena Olofsson. Stockholm: Alfabeta, 1998. 155 s. / Forts. av: *Gorilla Hobelia och Sebulon Kopp*, 2001.**

Berättelsens hjältinna är en flicka, Torilda Josefina Henriksson, som ”föddes för lite mer än hundra år sedan i byn Narken, på Nordkalotten, långt, långt uppe i norr.” Hon är fjärde dotter till drängen Isak Arvid, ”sträng och bister som en januarinatt” och hans hustru Erika Johanna, ”snäll och blid som den vackraste vårmorgon i maj”. (9) Snart bestämmer sig Isak Arvid för att flytta med familjen till Malmberget och öppna handelsbod. I det nya samhället, som byggs upp omkring gruvan intill Gällivare kyrkstad, bor gruvarbetarna i små gråa kåkar som kallas fläsklådor. Livet där är kallt och dragigt, fattigt på mat och pengar, men rikt på barn. De flesta är hederliga arbetare, men här finns också folk som vill ”leva loppan och tjäna pengar på andras olycka”. På lönnkrogarna säljer de sprit och lurar arbetarna att spela bort sina pengar.

Torilda Josefina och hennes familj bor inte i någon fläsklåda. Affären går bra och Isak Arvid kan bygga ett riktigt hus. Torilda Josefina går i skolan. När den döve läraren tycker att hon säger att hon heter Gorilla Hobélia väcks kamraternas munterhet. På flykt undan ett par pojkar som retar henne hamnar hon i lönnkrogen Vargens Lya. Där bor den moderlösa och handikappade rallardottern Maria inackorderad hos Amanda med träbenet. Torilda Josefina lär Maria att läsa och skriva och för hennes skull stjäl hon ett par vita renskinnsskor i pappas affär. Därmed börjar en lång och alltmer farsartad historia där Gorilla Hobelia gömd i sin pappas vargskinnspäls blir förd av Malmbergets farligaste tjuv, Evigvald Pettersson, alias Långa Skuggan, i en säck med stöldgods per dressin på den nylagda järnvägsrälsen norrut mot norska gränsen. Med mod och på livsfarliga vägar lyckas flickan till sist ordna så att den avskydde brottslingen åker fast – till hela Malmbergets stora lättnad.

Torilda Josefina belönas av kung Oskar, lönnkrogarna stängs och hon kan köpa tornhuset vid stationen i Gällivare åt Maria och hennes pappa och fostermor.